

611

การศึกษากิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของหัวหน้าผู้ป่วย
โรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวปรานอม จิมอินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

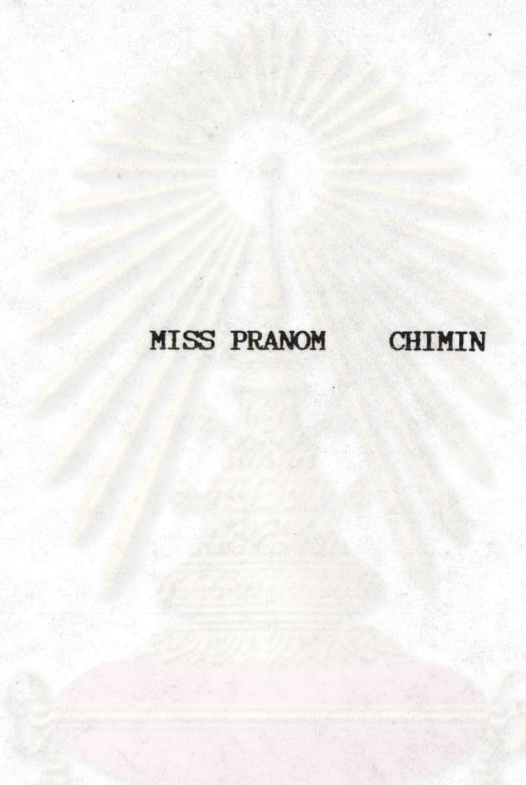
พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-960-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17087375

A STUDY OF NURSING PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES
OF HEAD NURSES IN GOVERNMENT HOSPITALS,
BANGKOK METROPOLITAN AREA

MISS PRANOM CHIMIN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
NURSING ADMINISTRATION PROGRAM
GRADUATE SCHOOL
CHULALONGKORN UNIVERSITY

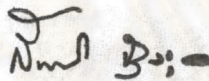
1996

ISBN 974-633-960-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษากิจกรรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของหัวหน้าผู้ป่วย
โรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร
โดย นางสาวปรานอม จิมอินทร์
ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พ.ต.ต.หญิง พวงเพ็ญ ชุณหปราณ

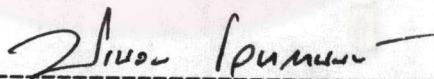

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

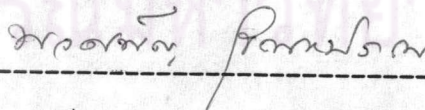

----- คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ อุกสุวรรณ)

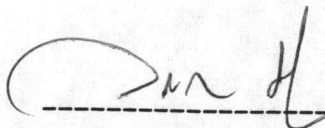
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

----- ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์)

----- อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พ.ต.ต.หญิง พวงเพ็ญ ชุณหปราณ)

----- กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณา ปุณไชติ)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ปรานอม ฉิมอินทร์ : การศึกษากิจกรรมการพัฒนามนุคลากรพยาบาล ของหัวหน้า หอผู้ป่วย
โรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF NURSING PERSONNEL
DEVELOPMENT ACTIVITIES OF HEAD NURSES IN GOVERNMENT HOSPITALS, BANGKOK
METROPOLITAN AREA) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พ.ต.ต.หญิง พวงเพ็ญ
ชุนทรปราณ, 156 หน้า ISBN 974-633-960-5

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกิจกรรมการพัฒนามนุคลากรพยาบาล
ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง การได้
รับการอบรมทางการบริหาร สังกัดของโรงพยาบาล และการมีส่วนร่วมในการบริหาร กลุ่มตัวอย่างคือ
หัวหน้าหอผู้ป่วยจากโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร 5 แห่งจำนวน 193 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัย คือ แบบสอบถามและแบบตรวจสอบ รายการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยการหา
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที ค่าเอฟ และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ
เชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. หัวหน้าหอผู้ป่วย ปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนามนุคลากรพยาบาลโดยรวมในกิจกรรมการ
ปฐมนิเทศด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการบริหารงาน ด้านการวิจัยทางการพยาบาล อยู่ในระดับมาก
ปฏิบัติการกิจกรรม การฝึกอบรมและการจัดแหล่งบริการความรู้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. หัวหน้าหอผู้ป่วย ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีการปฏิบัติการกิจกรรมการปฐมนิเทศ
การฝึกอบรม การจัดแหล่งบริการความรู้ทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. หัวหน้าหอผู้ป่วย ที่เคยได้รับการอบรมทางการบริหารการพยาบาล มีการปฏิบัติการ
การปฐมนิเทศ การฝึกอบรม การจัดแหล่งบริการความรู้ทุกด้าน แตกต่างกับหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ไม่เคยได้รับ
การอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. หัวหน้าหอผู้ป่วย ที่มีสังกัดต่างกันและมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน มีการปฏิบัติ
กิจกรรมการปฐมนิเทศ การฝึกอบรม การจัดแหล่งบริการความรู้ทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01
5. หัวหน้าหอผู้ป่วย รายงานปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรม การพัฒนามนุคลากรพยาบาลอยู่ในระดับ
มาก 2 ปัญหาคือ จำนวนบุคลากรขาด มีผลกระทบต่อการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม และขาด
งบประมาณในการจัดซื้อ หนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการ

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา คณะบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติ *Pranom Chim-Int*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Pranom Chuntornprasarn*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

C686416 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD:

: ACTIVITIES/NURSING PERSONNEL DEVELOPMENT/HEAD NURSES

PRANOM CHIMIN : A STUDY OF NURSING PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES OF HEAD NURSES IN GOVERNMENT HOSPITALS, BANGKOK METROPOLITAN AREA. THESIS

ADVISOR : ASSIST. PROF. POLICE MAJOR PAUNGPHEN CHOONHAPRAN, Ph.D., 156 pp.

ISBN 974-633-960-5

The purposes of this research were to study and comparing of nursing personnel development activities of head nurses in Government Hospitals, Bangkok Metropolitan Area, classified by working experiences, management training, Ministry and participation in management. The sample groups were 193 head nurses from Government Hospitals, Bangkok Metropolitan Area. Research instruments were questionnaires and checklist constructed by the researcher. The obtained data were analysed by mean, standard deviation, t-test, F-test and Scheffe's method.

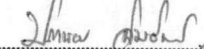
The major findings were as follow:

1. The nursing personnel development activities of head nurses concerning orientation of nursing practice, administration and nursing research were at high level. The in-service education and providing of academic resources were at moderate level.
2. There was no statistical significant difference at .05 level of orientation, in-service education and providing of academic resources activities of head nurses classified by working experiences.
3. There was a statistical significant difference at .05 level of orientation, in-service education and providing of academic resources activities of head nurses classified by their management training.
4. There was a statistical significant difference at .01 level of orientation, in-service education and providing of academic resources activities of head nurses classified by different Ministry and participation in management.
5. The head nurses reported two personnel development activities problems at high level. Those were nursing shortage which effect of sending them for training program and inadequate budget for purchasing of text-books and academic documents.

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พ.ต.ต.หญิง พวงเพ็ญ ชุณหพราน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณท่าน เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โททกานนท์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ให้กำลังใจและข้อคิดในการทำวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุณฺณโชติ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย คณะอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้สละเวลาในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าภาควิชาพยาบาลศาสตร์ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ที่ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล หัวหน้าผู้ช่วยทุกท่าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย เป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณ คุณอุมาพร อุดมทรัพย์ากุล ที่ได้กรุณาช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่น พยาบาลศาสตร์มหานิดิต์ทุกท่านที่เป็นกำลังใจช่วยเหลือ และให้คำแนะนำที่ดีเสมอมา จนทำให้สำเร็จการศึกษา

ปราณอม จิมอินทร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

๕

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย.....	5
ปัญหาของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87

สารบัญ (ต่อ)

บท	หน้า
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
สรุปผลการวิจัย.....	111
อภิปรายผลการวิจัย.....	115
ข้อเสนอแนะ.....	122
รายการอ้างอิง.....	124
ภาคผนวก.....	134
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	135
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	136
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	141
ประวัติผู้เขียน.....	156

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1.	จำนวนหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามสังกัดและโรงพยาบาล.....	79
2.	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสังกัด.....	85
3.	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ ในตำแหน่งและการได้รับการอบรมทางการบริหาร.....	88
4.	จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามสังกัด.....	89
5.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการ บริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม.....	90
6.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกิจกรรมการพัฒนาศุคลากร พยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกรายด้าน.....	92
7.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายการเอกสาร ประกอบกิจกรรมพัฒนาศุคลากรของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	94
8.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย กิจกรรมการพัฒนาศุคลากรพยาบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วย เป็นรายด้านและโดยรวม จำแนกตามการได้รับ การอบรมทางการบริหาร.....	96
9.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย กิจกรรมการพัฒนาศุคลากรพยาบาล ของหัวหน้า หอผู้ป่วย เป็นรายด้านและโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง..	98
10.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย กิจกรรมการพัฒนาศุคลากรพยาบาล ของหัวหน้า หอผู้ป่วย เป็นรายด้านและโดยรวม จำแนกตามสังกัด.....	100
11.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย กิจกรรมการพัฒนาศุคลากรพยาบาล ของหัวหน้า หอผู้ป่วย เป็นรายด้านและโดยรวม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการ บริหาร.....	104
12.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาที่พบ ในกิจกรรมการพัฒนาศุคลากรพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	106

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

1. แสดงระดับของการมีส่วนร่วมของบุคลากร.....	68
2. กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย.....	77

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย